

Zakon o posredovanju u rešavanju sporova donet je u maju 2014. godine ali stupa na snagu tek 1. januara 2015. godine. Zakon usklađuje ovu materiju sa međunarodnim standardima i može doprineti rasterećenju sudova. Posredovanje se sprovodi na dobrovoljnoj osnovi uz obavezu obezbeđenja ravnopravnosti stranaka, isključenje javnosti, primene načela neutralnosti poverljivosti i hitnosti. Zakon predviđa zabranu korišćenja iznetih dokaza u drugim postupcima. Medijacija je primenjiva u krivičnim i prekršajnim postupcima u vezi sa imovinskim zahtevom i zahtevom za naknadu štete. Pravno dejstvo sporazuma jednako je dejstvu sudske presude, a sporazum je izvršna isprava. Posrednik ne mora biti pravnik, Ministarstvo pravde i državne uprave izdaje dozvolu posrednicima, a kod njega se oni i registruju. Nadzor nad radom posrednika je u nadležnosti posebne komisije koja može i da oduzme dozvolu za obavljanje delatnosti posrednika.

I Izveštaj o napretku i Izveštaj o skriningu čestu povredu prava na suđenje u razumnom roku vide kao jedan od najvećih problema pravosuđa. U Izveštaju o napretku se predlaže da se, kao deo reforme mreže sudova, uspostavi odgovarajuća metodologija ocene težine predmeta da bi se izmerilo opterećenje poslom i obezbedila ravnopravna raspodela predmeta među sudijama i tužiocima.

Prema istraživanju javnog mnjenja „Percepcija sadržaja poglavlja 23 i 24 pregovora za pristup Srbije EU“ 84% stanovništva misli da je pravosuđe neefikasno, 83% smatra da je zavisno od politike i drugih interesnih grupacija, 82% da je pristrasno, a 71% stanovništva nema poverenja u sudove u Srbiji.

Veliki problem srpskog pravosudnog sistema predstavlja konstantno zastarevanje predmeta. U 2013. godini broj tih predmeta bio je skoro 1.000. Zastarevanje svakako ukazuje na neefikasnost i neorganizovanost pravosuđa, ali može i da bude pokazatelj pritisaka na sud. Tako su tokom prethodnih godina zastareli mnogi slučajevi u kojima su optužene bile javne ličnosti, među kojima posebno Marko Milošević, Mirjana Marković, vladika Ilarion, vladika Pahomije, Predrag Rajković Peconi i mnogi drugi. Tokom 2014. godine tako je zastareo slučaj Mihalja Kertesa koji je bio optužen za zloupotrebu službenog položaja, iznošenje para na Kipar i nezakonito uplaćivanje sredstava Carine na račune pojedinih preduzeća.

5.4.3. Zakon o javnom beležništvu i blokada pravosudnog Sistema.

Tokom 2014. godine pravosudni sistem bio je blokiran nekoliko puta, a blokade su bile toliko duge da se može reći da nije funkcionisao više od pola godine.

Na početku godine sudovi nisu radili zbog reorganizacije mreže sudova, a pisarnice su otvorene tek u martu. U junu 2014. godine štrajkovli su advokati zbog povećanih taksi pa je mnogo suđenja bilo odloženo.

Na pravo na suđenje u razumnom roku ključno je uticalo stupanje na snagu Zakona o javnom beležništvu usvojenog 2011. godine i izmenjenog februara 2013. godine. Zbog nadležnosti koje su izmenama ovog zakona dodeljene javnim beležnicima Advokatska komora Srbije stupila je u višemesečni štrajk, koji je u potpunosti blokirao rad pravosuđa. Štrajk advokata počeo je 17. septembra i nije se prekidao do kraja 2014. godine.